

GŁOS WĄBRZEŃSKI

Przedpłata: w miesiąc, miesięcznie 1,50 zł z odroczeniem przez pocztę 20 gr. Wzrosty w przednich nieprzewidywalnych, przy wzroście cen papieru, słownie przy powołaniu do wiadomości, utrzymujemy się na prawa będąc przywrócić do pierwotnej formy, lub zwrócić całą należność. Za dalsze ogłoszenia redaktor nie odpowiada.

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza 3-lin. w wiadomościach potocznych 30 gr. za pierwszy str. 50 gr. Rabat udziela się przy częstym ogłoszeniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodniowo: w poniedziałek, środę i piątek. Skrytka pocztowa 23. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 11. Telefon: 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204.252.

Sroda Zygmunta i Atanaz.
Czwartek Król. Korony Polskiej
Piątek Florjana, Moniki

Dzisiaj wschód słońca o godz.	4.30	zach.	7.25
Jutro	4.28	7.27	
Dzisiaj księżyc	4.50	4.7	

Nr. 52

Wąbrzeźno, czwartek 3 maja 1928 r.

Rok VIII

KS. BISKUP DR. KUBINA.

Na dzień 3-go Maja

„Królowo Korony Polskiej módl się za nami”

W głębokim skupieniu cały naród polski otacza dzisiaj ołtarze, aby obchodzić święto narodowe.

Dwie uroczystości składają się na jedno to święto, uzupełniając się nawzajem i przenikając się, aby w ten sposób wyrazić najpiękniejszą polską myśl, aby uprzytomnić nam najwyższy polski ideał i dać nam potężną pobudkę do jego urzeczywistnienia.

Dwiema temi uroczystościami, łączącymi się w jedno święto narodowe, są rocznica Konstytucji 3-go maja i uroczystość Królowej Korony Polskiej.

Czem jest dla narodu Konstytucja, a czem jest Korona?

Konstytucja to zasadnicze prawo, na którym opiera się państwowość, to źródło życia państwowego.

Korona zaś to świetlany symbol suwerenności państwowej, to zewnętrzny blask majestatu Państwa.

Konstytucja więc to treść, Korona to naczynie, które tę treść obejmuje. Konstytucja to wewnętrzna, Korona to zewnętrzna strona państwowości.

Konstytucja to prawo, Korona to władza i siła, która kroczy przed prawem, broniąc i przeprowadzając je. Zatem Konstytucja i Korona uzupełniają i przenikają się nawzajem, tworząc w ten sposób ów ideał, który po Bogu Polak najwięcej kocha i kochać powinien.

Nie każda wszelako konstytucja jest źródłem życia państwowego i nie każda korona jest siłą nieśmiertelną i chlubą narodu. Były i są konstytucje, które przynoszą śmierć zamiast życia; były i są korony, które są hańbą zamiast sławy, ciężarem zamiast dźwigni, słabością zamiast siły narodu.

Nie tak ta konstytucja, której rocznicę dzisiaj obchodzimy, nie tak ta korona, którą dzisiaj czcimy najwyższą czią i miłością.

Konstytucja 3-go maja nie została pisana krwią i orężem na tle bratobójczej walki, nie została dyktowana przemocą na korzyść tych, którzy chwilowo tę przemoc posiadali i ją wykorzystali — wyrosła ona raczej z najgłębszej, najszerszej i najszlachetniejszej myśli polskiej; wyrosła z świętej ofiarności duszy polskiej, jest wynikiem najświetniejszego zwycięstwa narodu polskiego, bo zwycięstwa nad samym sobą.

Jest ona zrzeczeniem się praw stanów, dotąd uprzywilejowanych, na rzecz ogólnego dobra publicznego, jest ona gotowością do ofiarowania wszystkiego i krwi i mienia, na rzecz ojczyzny, jest mocną wolą do dobra publicznego, do bezwzględnej, równej dla wszystkich sprawiedliwości, do podniesienia narodu z ciemności i zimna do światła i ciepła, jest porywem do pracy na prawdę obywatelskiej i społecznej.

„Niema — tak mówi marzałek koronny dnia 3-go maja 1791 r. na wielkim Sejmie, który uchwalił z największym zapalem tę konstytucję — niema takiej ofiary, którejby nie warto podjąć dla dobra wspólnej matki - ojczyzny”.

Poznanie więc i wola do dobra społecznego — to treść Konstytucji 3-go maja. I dlatego jest ona nieśmiertelnym źródłem życia, jest sławą i chlubą naszą, dziełem wiekopomnym, za które Panu Bogu trzeba dziękować z całego serca.

Korona zaś, którą dziś przed ołtarzami czcimy, to nie jest korona czej bezplodnej chwały; to nie korona imperjalistyczna, która chce podbić obcych, swoich zaś ujarzmić; to nie korona, która szuka doczesnego blasku i bogactwa dla

jednego li tylko narodu; — to korona, która spoczywa na głowie Matki Boskiej.

Naród nasz tak idealnie, tak religijnie, tak etycznie pojął zadania państwa, że jedynie Matkę Boską uznał za godną, żeby nosiła jego koronę i nim kierowała. Przez to wyraził swoje głębokie przekonanie, że Państwo polskie ma posłannictwo Boskie, że wieczne cele przyświecać mu powinny i że stać powinno na prawie Bożem. I jak Matka Boska jest matką wszystkich, tak korona Jej — korona polska — równą wszystkich otaczać powinna miłością, szczególną jednak opieką najbiedniejszych, najwięcej upośledzonych.

Spoleczne te obowiązki, wynikające z powierzenia Matce Boskiej korony polskiej, już sam król Jan Kazimierz uznał, gdyż w ów dzień pamiętny 1 kwietnia r. 1656, kiedy we Lwowie oddał w opiekę najświętszej Panny cały kraj, uroczyście przyrzekł, że chce się zająć dołą ludu wiejskiego, który wówczas znajdował się w opłakanym położeniu.

Jeden więc i ten sam ideał głoszają tak Konstytucja 3-go maja, jak Korona Królowej Polskiej dobro publiczne jako najwyższe zadanie państwowości polskiej, jedną i tę samą wolę wypowiadają: wolę szczerą do sprawiedliwości społecznej w myśl najczystszych zasad chrześcijańskich, których żywym symbolem jest Matka Boska, matka miłości.

To poznał Pius XI i dlatego pozwolił on, który tak znakomicie zna Polskę i tak szczerze ją kocha, tak mocno wierzy w jej siłę, żeby Polska obchodziła uroczystość Królowej Korony Polskiej jako święto publiczne i obchodziła je właśnie w tym dniu, w którym obchodzi uroczystość rocznicy Konstytucji 3-go maja.

To też dziś cała Polska składa u stóp jego serdeczne podziękowanie, że tak głęboko pojął myśl polskiej państwowości i tak świetnie uczcił najpiękniejsze tradycje polskie, nadając im siłę i blask kultu religijnego.

My sami zaś bądźmy dumni z tego święta i jego treści. Inne narody jako najwyższe święto narodowe obchodzą zazwyczaj rocznice krwawych zwycięstw, bądź nad wrogiem, bądź też nawet nad odłamem własnego społeczeństwa (rocznice rewolucji), my Polacy — rocznicę dzieła państwowości myśli twórczej i uroczystość Matki Boskiej. A to nie dlatego, jakoby dzieje naszego narodu nie mogły poszczycić się krwawymi zwycięstwami, przeciwnie, historia Polski zapisuje ich może więcej, niż historia innych narodów. Ale mimo to nasz naród nie podniósł do godności święta narodowego żadnego z tych zwycięstw, lecz dzieło pokoju i miłości społecznej i uroczystość religijną.

To świadczy wymownie o tem, że naród nasz, mimo swej waleczności w życiu państwowym wyżej stawia spokój niż walkę, wyżej myśl niż oręż, wyżej twórczą pracę obywatelską i społeczną, niż czyn wojenny, wyżej opiekę Boską

niż armaty; że chce być przede wszystkim narodem państwowotwórczej pracy i myśli.

Z tego usposobienia polskiej duszy zbiorowej, z tego wzniosłego pojęcia naszej państwowości słuszenie możemy być dumni. I słuszenie dzień 3-go maja, który takie idee głosi, możemy obchodzić jako święto religijne.

Powinniśmy coraz to głębiej niemi się przejmować i coraz to energiczniej je przeprowadzać w czyn, nie osłabiając rzeczywistie przytem naszej waleczności.

Wtedy stanie się państwowość polska tak świetlaną, jak ją widzieli w marzeniach swoich twórcy Konstytucji 3-go maja, jak ją chce mieć Najświętsza Panna, Królowa Korony Polskiej.

A pracujmy nad urzeczywistnieniem tego wielkiego ideału z wesołym sercem, z wiarą, niczem nie zachwianą, ze zdrowym optymizmem.

Bóg czyni swoje dla Polski i Matka Boska czyni swoje. Ale i my ze swej strony powinniśmy czynić, czego wymaga od nas obowiązek państwowość.

Królowa Korony Polskiej nie chce być królową niemowląt, które się wciąż na matkę oglądają, wciąż do niej wolażą o pokarm, które nie umieją same chodzić, ale wciąż trzymają się ręki lub sukni matki, które przy każdej i najmniejszej boleści płaczą i krzyczą.

Nie! Nie chce być ona królową niemowląt i niepełnoletnich synów. Ona chce być matką i królową synów dorosłych, pełnoletnich świadomych swej odpowiedzialności, chce być królową narodu, który w jej duchu wychowany, radośnie zabiera się do pracy, dziełami swymi sprawia Jej radość i honor.

Ze takim chcemy być narodem, takimi Jej synami, to Jej ślubujemy w tej pięknej i wielkiej chwili!

Ty zaś, o Królowo Korony Polskiej, pobłogosław śluby nasze, módl się za nami!

Abyśmy nie utracili ani jednej perły z Korony Twej — Królowo Korony Polskiej, módl się za nami!

Abyśmy nie utracili wiary w Boga, wiary w Ciebie, — Królowo Korony Polskiej, módl się za nami!

Abyśmy nie utracili wiary w posłannictwie Polski i wiary w własne siły Królowo Korony Polskiej, módl się za nami!

Abyśmy się przejęli duchem twórców Konstytucji 3-go maja — Królowo Korony Polskiej, módl się za nami! Aby nasz rząd, nasze władze i całe nasze społeczeństwo przejęły się czystą i świętą ideą państwa polskiej, jaka głosi, si nasze święto narodowe — Królowo Korony Polskiej, módl się za nami!

Aby rycerskie wojsko nasze zachowało rycerskiego ducha rycerzy Twoich — Królowo Korony Polskiej, módl się za nami!

Afganiści goście w stolicy.

Aman Ulah dostał samolot i 100 karabinów, a pani Uilachowa czarną suknię

Warszawa. Generał Konarzewski wręczył królowi afgańskiemu sztuciec jako dar osobisty marszałka Piłsudskiego oraz zawiadomił gościa, że rząd ofiarował monarsze 100 karabinów wyrobu polskiego. Pułkownik Rajski złożył w darze samolot wytworzony całkowicie w naszych warsztatach. Następnie zgłosili się przedstawiciele firm, z którymi rokowano co do wyrobu produktów polskich do Afganistanu. Para królewska interesowała się szczególnie platerami Frageta, produkcją fabryki Norblin oraz wytwórni mebli szczybińskiego. Magazyn konfekcji „Lucyna” złożył w upominku królowej piękną czarną suknię.

Warszawa. Król afgański odwiedził firmę Frageta i przeglądał wzory prosząc o ustalenie cen w funtach angielskich. Na razie wybrał komplet platerów na 24 osoby. Opuuszczając sklep zaproponował król otwarcie filii w Kabulu.

Warszawa. Wyjazd króla Aman Ulah nastąpi w środę 2 bm. Para królewska odjeżdża z dworca Głównego w Warszawie pociągiem specjalnym, złożonym z luksusowych wagonów salonowych. Wyjazd nastąpi o godzinie 9 rano.

Dalsza podróż Amanulaha.

Moskwa. Król Amanullah którego przyjazd do Moskwy zapowiedziany jest na dzień 3 maja zaznajomi się z organizacją oświaty, higieny społecznej przedsiębiorstwami przemysłowymi i armją oraz odwiedzi teatry i przyjmie korpus dyplomatyczny. Po zwiedzeniu Leningradu i Krymu król Amanullah na pokładzie statku tureckiego uda się do Turcji, skąd przez Batum i Baku wyjedzie do Persji, a stamtąd powróci do Afganistanu.

Niedzielne wybory we Francji.

Zwycięstwo Poincarego.

Paryż. W niedzielę, 29 kwietnia w całej Francji odbywały się uzupełniające wybory do izby deputowanych. Przebieg wyborów naogół był dość spokojny. Jedynie w Paryżu i Brest doszło do starć z demonstrującymi komunistami w czasie których 4 policjantów zostało lekko rannych. Szereg komunistów aresztowano.

Paryż. Ministerstwo Spraw wewnętrznych o godz. 5-tej zrana wydało komunikat, według którego wybory uzupełniające, jakie odbyły się w niedzielę 29 kwietnia miały wynik następujący:

Konserwatyści 3 mandaty; Unia republikańska (Marin) 76; lewica republikańska 60; radykalni republikanie 40; radykalni socjaliści 102; socjaliści republik. 41; socjaliści (S. F. J. O.) 86; komuniści 14; komuniści socjalistyczni 2; autonomiści (Alzacja) 3 mandaty.

Razem z wynikami osiągniętymi podczas pierwszych wyborów jakie miały miejsce w niedzielę 22 kwietnia ogólny wynik wyborów do izby deputowanych daje następujący rezultat: konserwatyści 15 mandatów, Unia republikańska 145; Lewica republik. 106; radykalni republik. 55; radykalni socjaliści 123; socjaliści republik. 47; socjaliści (S. F. J. O.) 101; komuniści 14, komuniści socjalist. 2; autonomiści (Alzacja) 3.

Jak z powyższego wynika, zwycięstwo podczas wyborów odniósł premier Poincare, pod którego hasłem walka wyborcza się rozgrywała.

Prasa francuska szeroko omawia sukces Poincarego, zaznaczając, iż przyszła izba francuska będzie przedstawiała parlament prawicowy.

Święto poświęcenia sztandaru Kółka Rolniczego w Królewskiej Nowejwsli

w dniu 29 kwietnia.

Wymarzone wprost wiosenne powietrze! Od wczesnego już rana padają na ziemię ciepłe słoneczne promienie. W dniu tym obchodzi tu Kółko Rolnicze uroczystość poświęcenia sztandaru. O godz. 14-tej zbierają się przed lokalem zebrania delegacje bratnich kółek, Sokoli, Wojacy i Powstańcy, kółko śpiewacze „Harmonja” i goście.

Wieś przybrana w sztandary i zieleń. Prezes p. Kossobudzki z uprzejmym uśmiechem zwraca baczną uwagę na wszystko. Widać, iż jest zadowolony! Przecież wszystko jakby na życzenie. Powietrze wymarzone, goście są, nastrój znakomity, a reszta się znajdzie.

Jednego z członków zarządu pytam się: Jak czy Pan zadowolony?

— Toć pan widzi, niebo zawsze dla rolników łaskawe. Będzie dla nas pamiętny dzień! Lecz przepraszam, nie mam czasu, wyruszamy do kościoła.

I kroczy pochód na czele z orkiestrą do prastarej świątyni, by tu dać poświęcić swój znak zewnętrzny istnienia — swój sztandar.

Świątynia wypełniła się po brzegi wiernymi. Przemawia ks. proboszcz Karnowski i w podniosłych słowach, przedstawia znaczenie sztandaru, poczem go poświęca. Uroczystość kościelną po uroczystych niesporach zakończono odśpiewaniem „Boże coś Polskę”.

Z kościoła pochód udaje się na plac. W pochodzie kroczy kilkanaście towarzyszy wraz z sztandarami. Muzyka brzmi, rozgwar świąteczny zapelnia schludną wieś.

Na sporządzone wzniesienie wstępują chrześni panie: Sojecka, Kossobudzka, Dygasiewiczowa, Ewertowska, Jankowska, Wilczyńska, panowie: Sojecki, Dygasiewicz, Jankowski, Wilczyński, Ewertowski, Rudnicki, St. Buszczyński, zarząd kółka, przedstawiciel „Głosu Wąbrzeskiego” i inni.

W imieniu kółka wita przybyłych prezes p. Kossobudzki z Mgowy. Ponim zabiera głos imieniem prezesa P. T. R. p. Donimirskiego, p. Sojecki z Orzechowa, który przedstawił w zarysie działalność kółek rolniczych powiatu. Na pierwsze miejsce wysuwa się kółko w Orzechowie, do którego należy 100 gospodarstw na 120 pobliskich. Kółko urządziło również, jako pierwsze z b. zaboru pruskiego, pielgrzymkę do Częstochowy. Kółko w Orzechowie posiada byka zarodowego oraz 3 knury dla podniesienia rasy bydła. Każdy gospodarz sieje pół morgi okopowych jako paszę dla krowy. Dla doświadczeń z sztuczniemi nawozami, urządzono t. zw. poletka doświadczalne. Żywa działalność rozpoczęła „Kasa Stefczyka”. Kółko posiada również swą straż ogniową, o której użyteczności wspominać chyba nie potrzeba. Młodzież rolnicza wysłała kółko na kursa buchaltaryjne jak również w przyszłości na kurs mleczarski. — Członkowie kółka w Rychnowie zrozumieli najbardziej potrzeby oświaty rolniczej i dlatego 24 na 50 abonuje „Kłosa”. Kółko urządziło dwa kursy dla kobiet, posiada również byka jak również knury. Kółko w Płużnicy posiada swą własną orkiestrę, — a obecnie nie chcą się tułać po różnych knajpach, przystępując do kupienia domu jako miejsce zebrania. Kółko to posiada również b. dobry aparat radiowy. — Młode kółko w Chelmoniu przystępuje obecnie do skupienia maszyny parowej, rozumiejąc, iż bez niej trudno gospodarzyć.

Taki jest krótki zarys działalności kółek w powiecie. Jeżeli chodzi o najlepsze kółko Pomorza — to jest nim kółko Otłoczyn. Przemowę swą zakończył p. Sojecki okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polski. Orkiestra odegrała hymn narodowy, lecz i tu zauważyliśmy, iż młodzież szkolna nie zdjęła czapek. Wzywamy odpowiednie czynniki, aby stosownie pouczyły młodzież.

Po przemowie p. Sojeckiego nastąpiło wbijanie pamiątkowych gwoździ. Imieniem kółka roln. Wąbrzeźno przemówił prez. p. hr. Dąbski. Oprócz niego ofiarowali gwoździe: Kółko Radzyn, Płużnica, Ryńsk, Tow. Powstańców i Wojaków Płużnica, Tow. śpiewu „Harmonja”, Tow. Powstańców i Wojaków z Mgowy, Stow. Kat. Młodzieży Żeńskiej z Mgowy, Tow. „Sokół” Król. Nowawieś, Związek Inwalidów Woj. Król. Nowawieś, Stow. Kat. Młodzieży Męskiej Król. Nowawieś i Stanisławki. W imieniu „Głosu Wąbrzeskiego” jak również i prasy pomorskiej przemówił red. p. B. Szczuka, nawołując rolników, aby pod tym co dopiero poświęconym sztandarem, gromadziły się rzesze rolników.

Podczas składania życzeń, kółko śpiewackie „Harmonja” odśpiewało udatnie kilka pieśni, pod batutą nauczyciela p. Marchlewskiego z Uciąży. Po sformowaniu pochodu udano się do oboję p. Grzeszewskiego na wspólną kawę.

Jako pierwszy przemówił prezes p. Kossobudzki witając gości następującem przemówieniem:

— Serdecznie witamy naszego prezesa Powiatowego, który raczył przybyć wraz z małżonką, w potrójnym charakterze, a to jako nasz Prezes Powiatowy, jako chrześni naszego sztandaru oraz jako przedstawiciel naczelnego naszego Prezesa p. Donimirskiego. Jesteśmy drobną cząstką silnej organizacji, jaką jest Pom. Tow. Rolnicze, lecz siła jego zależna jest od spoiwości poszczególnych Kółek Rolniczych. — Dążnością Kółka naszego jest to, aby w imię tradycji i naszej słusznej idei, Tow. nasze odznaczało się spoiwością wewnętrzną, solidarnością i głębokim zrozumieniem tego, co jest dobrem rolnictwa i Państwa.

Cieżka jest praca rolnika, lecz ten pług, którym rolnik przewraca skibę pola swego, potrafi zmienić na miecz, którym walczyć będzie przeciwko wrogom ojczyzny swojej i tu jest to wielkie posłannictwo, które każdy zrozumieć powinien. Droga zmułnej i codziennej pracy, jest wytyczną, która doprowadza społeczeństwo i Państwo do dobrobytu, przekucie zaś lemieszem na miecz, jest drogą do utrzymania sameistności swej narodowości.

Nasze Pom. Tow. Rolnicze, winno mieć zawsze ten cel na oku. Stwierdziliśmy niejednokrotnie, że obok zadań ściśle gospodarczo-rolniczych, nasze władze naczelne, podkreślały stanowczo ideę Państwowe i narodowe. Każdy rolnik, siedząc na skrawku swej ziemi, kocha gorąco swą ojczyznę i swoje łany, co niejednokrotnie udowodnił w czasie walk o niepodległość Polski, nie skąpiąc krwi i mienia.

Władze nasze naczelne, idą właśnie po myśli z jednej strony Państwowo-gospodarczej, z drugiej zaś narodowo-twórczej. Uznając Ich zasługę, wnosząc zdrowie Prezesa p. Jana Donimirskiego w ręce Prezesa Powiatowego p. Józefa Sojeckiego.

Przeczytano również nadeszłe pisma oraz telegram z życzeniami firmy Dalkowska — Toruń. Pismo p. Wojewody brzmi:

Nie mogąc ze względów służbowych skorzystać osobiście z miłego zaproszenia Szanownych Panów na uroczystość poświęcenia sztandaru tamt. Kółka, przesyłam na tej drodze szczere życzenia dalszego pomyślnego dla Kółka rozwoju.

(—) Młodzianowski
Wojewoda Pomorski.

Pismo prezesa P. T. R. brzmi:

Dziękuję za zaproszenie na mającą się odbyć uroczystość poświęcenia sztandaru w dniu 29. IV. br. i komunikuję uprzejmie, że z powodu nawału pracy niestety nie będę mógł wziąć udziału w tej uroczystości, przesyłam natomiast Kółku Rolniczemu w Nowejwsli

szczerze i serdeczne życzenia dalszego rozwoju oraz postępu w produkcji rolnej, która jest podstawą dobrobytu jednostki i Państwa. Uprosiłem Prezesa Powiatowego p. Sojeckiego z Orzechowa, by zechciał zastąpić mnie na powyższej uroczystości.

(—) Jan Donimirski.

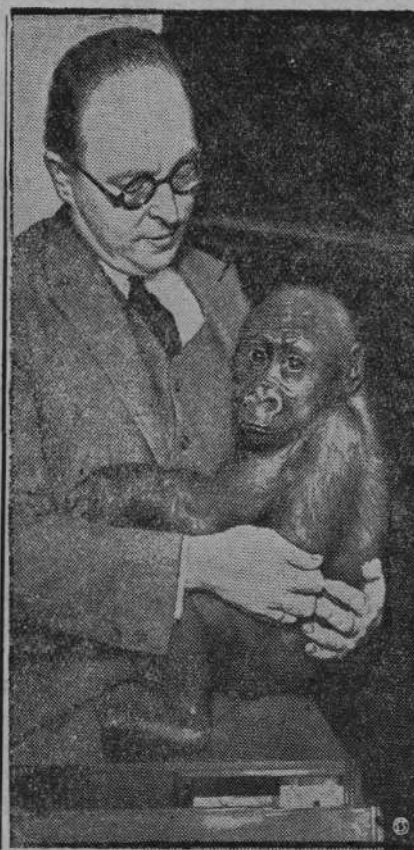
Piękny wierszyk p. t. „Nasz sztandar” wygłosiła córeczka zast. prezesa kółka z Radzyna p. Wojnowska.

Podczas kawy wygłoszono jeszcze kilkanaście mów, których z powodu braku miejsca podać nie możemy.

Kawa miała się ku końcowi! Nastąpiło płacanie! — O Boże! za filiżankę kawy i kawałek ciasta tylko 3 zł. Ileż było takich, którzy nie wiedząc o tej nadzwyczajnej drożyznie piło 2—3 filiżanki! A przecież to dzień przed pierwszym. Ale trudno — ktoś na poświęceniu sztandaru musiał zarobić! W tym wypadku — oberżysta.

Po kawie nastąpiły popisy kółka śpiewackiego „Harmonji”, które wypadły b. dobrze. Również odegranemu przedstawieniu nikt nie mógł nic zarzucić. Po przedstawieniu nastąpiły tańce, a wszyscy bawili się wesoło do widnego rana.

Nowy goryl w berlińskim ogrodzie zoologicznym.

Goryl jest największą z małp podobnych do ludzi. W niewoli go ciężko utrzymać, gdyż nie znosi on naszego ostrego klimatu. Ogród zoologiczny w Berlinie nabył pierwszego goryla po wojnie. Było to zwierzę 4-letnie, pochodzące z Kamerunu. Goryl osiąga wysokość 2 metrów i wagę 300 kg., jest bardzo silny i żyje na wolności w rodzinie.

Na obrazku widzimy goryla „Bobby” po przybyciu do Berlina.

Wiadomości potoczne

Wąbrzeźno, dnia 2 maja

— **Przystrajajcie domy odświętnie.** W ostatniej chwili przed uroczystym dniem 3 Maja przypominajmy sobie miły i wdzięczny obowiązek ustrojenia domów naszych w odświętną szatę barw narodowych, zieleni i kwiatów.

Dzień 3 maja to dzień uroczysty, święcący dostojność i majestat Ojczyzny naszej. Niechże więc radość nasza w dniu tym uzewnętrznia się. Niech okna domów naszych zająsnięją nalepkami narodowymi, bramy, balkony niech powiewają chorągiewkami o barwach narodowych a wśród tych emblematów narodowych niech zieleni i kwiecie dodaje uroku tej dekoracji odświętnej.

Wszyscy w dniu tym swój obowiązek obywatelski i złożmy swój datek na zdrową oświatę narodową. Wierzmy, że oświata ludu dokona cudu.

— **Z kroniki policyjnej.** Włamywacze, którzy zamierzali w ubiegły piątek obrabować tutejszy kościół katolicki, odstawił Posterunek Pol. Państw. w ubiegłą sobotę do Torunia do dyspozycji prokuratury.

— **Zastój w handlu.** Targ wczorajszy był słabó nasłany i przyniósł mało ożywienia miejscowemu kupiectwu, które od całego czasu cierpi na zastój w obrocie towarami. Jakkolwiek przypisać to należy pracom w polu, to jednak zasiedziały kupiectwo nie pamięta, aby kiedykolwiek dawniej gorzej bywało.

Gmachy urzędów,

domy prywatne, chaty urzędnicze, oraz izdebki robotnicze, jeśli w dzień Święta Narodowego 3 Maja ustroją się w barwy narodowe, jeśli na oknach swych wywieszają nalepki, postawią chorągiewki, które wydało T. C. L. i sprzedają składy papieru — równe są w zamożności swej, dostojności i bogactwie swoim. Bogate są bowiem miłością Ojczyzny swojej, dostojne Jej dostojnością i potęgą i zamożne Jej nieprzebranym uczuciem patriotycznym. —

— **Pierwszy dzień maja** powitaliśmy słoneczny i pogodny. Poranek aczkolwiek był chłodny i wietrzny, mnóstwo amatorów świeżego powietrza wywabił poza mury miasta na promenady nad jeziorami i do pobliskich lasów. Przeważała, jak zwykle, młodsza generacja, która już szereg dni przedtem umówiła się „na randki”. Starszych widziało się z rzadka, bo ci, znękani całodziennym trudem, radzi byli, że o godzinie 3 lub 4 przewrócić się mogli na posłaniu „na drugi bok”. Przez dzień cały dał dość silny wiatr wnosząc do miasta z pól tumany kurzawy, zapyłającej oczy tych, którzy z musu rzeczy uwijać się musieli po placach i ulicach. W miejscach zacisznych natomiast słonko dzień cały dogrzewało nalezycie i jak już w ubiegłą niedzielę, tak i w dniu 1-szym maja kilku amatorów kąpeli przy gorze zamkowej badało ciepłotę nadbrzeżnej wody jeziora.

Drzewa i krzewy ubierają się w pachnącą świeżą zieleń, agresty szykują się do kwiecia. Jakkolwiek przeciętny mieszkaniec miasta cieszy się z wiosny, tak znowu rolnicy jakoteż właściciele lub dzierżawcy małych działek podmiejskich wyczekują wyawczego deszczu, który da Bóg, ożywi roślinność, a sercom naszym sprawi choć odrobinę nowej nadziei na przyszłość.

— **„Święto” socjalistów** minęło w naszym mieście, panowie ci nie pokazali się na ulicy, ani na zebraniach. Widocznie ich tu niema, tylko na wyborach są.

— **Stowarzyszenie młodzieży żeńskiej** urządza w drugie święto zielonych świąt na cześć swej patronki, Matki Boskiej Królowej Korony Polskiej wieczornicę. Program ze względu na ciepłą porę składa się tylko z trzech punktów, by nie zmuszać gości do długiego przesiadywania w sali: śpiew, krótkie przedstawienie, żywy obraz. Czysty zysk przeznaczony na zakup sztandaru. Stowarzyszenie istniejące od września 1926 r. posiada na ten cel pewien fundusz, lecz to jeszcze nie starczy. Jeżeli obywatelstwo poprze dobrą sprawę, a wieczornica finansowo się uda — żeby przedstawienie i drugie punkty programu się nie udały, niema rzecz jasna najmniejszej wątpliwości — stowarzyszenie natychmiast zakupuje sztandar. Poświęcenie sztandaru planowane jest na koniec lata.

— **Trzeba koniecznie pomyśleć** o udekorowaniu domów prywatnych jak również gmachów państwowych z okazji święta 3-go maja nalepkami iluminacyjnymi. Niechaj we wszystkich oknach widnieją nalepki, niechaj w pochodzie dzieci niosą chorągiewki T. C. L. Zwracamy się do wszelkich urzędów jak i do tutejszego obywatelstwa, aby zaopatrzyli się tak w nalepki jak i chorągiewki w ekspedycji „Głosu Wąbrzeskiego”. Cena nalepki 10 gr., chorągiewki 10 20 gr.

— **Nowa placówka.** Jak się dowiadujemy znana na Pomorzu fabryka likierów A. Ruchniewicz z Grudziądza, nabyła cegielnię p. Sanda, w której to ma zamiar urządzić oddział swej fabryki. Miasto nasze uprzemysławia się z dnia na dzień i na tem miejscu życzymy firmie jak najlepszego rozwoju. Red.

— **Nowy bruk.** Magistrat przystąpił do przebrukowania ulicy Kościuszki jak również ulicy Chełmińskiej. Miejmy nadzieję że z czasem naprawione będą wszystkie ulice, a wtedy utyskiwania wszelkie ustana.

Kto Ty jesteś?

Dziwne pytanie? Jestem polakiem! A masz u siebie w domu chociaż jedną chorągiewkę narodową, któraby mówiła obcym jakim polakiem jesteś. Złóż swą ofiarę na Dar Narodowy 3 Maja kupując chorągiewkę T. C. L. która jest do nabycia w cenie 10 i 20 gr w ekspedycji „Głosu Wąbrzeskiego”. Lepiej uprzedzić takie pytanie niż później narażać się na wstyd. A trzeci Maj już jutro.

— **Panteon Polski.** Z okazji 10-lecia istnienia Państwa Polskiego wyjedzie z końcem tego roku album p. n. „Panteon Polski.” mający na celu stworzyć pamiątkę, gmach chwaly ze słów drukowanych na wzór starożytnej Hellady tym wszystkim, którzy choćby, i w skromnym zakresie przykładali swą pracą społeczną cegiełkę pod budowę gmachu naszej Ojczyzny.

Pamiątkowe album będzie zawierało prawdziwie zasłużonych Polaków i Polki zatem nikogo z tych wszystkich w tym albumie zabraknąć nie może. — Bliższych informacji udziela oddział Wydawnictwa Panteona Polski na Pomorze Grudziądz, Kościuszki 34.

— **Niedźwiedz.** (Odpust św. Jerzego). W ubiegłą niedzielę odbył się w naszym kościele odpust św. Jerzego. Uroczyste nabożeństwo odprawił ks. prob. Makowski z Łopatek, kazanie zaś wygłosił ks. prob. Zakrys z Wąbrzeźna. Uczestnik.

— **Zieleń.** (Misja św.) Od ub. piątku odprawiają OO. Redemptoryści Erdmanu i Hącia w naszej parafii misję św. Misja trwać będzie do piątku.

— **Książki.** (Uroczysty obchód Konstytucji 3 maja). Środa dnia 2 maja; o godz. 9 capstrzyk miejscowej orkiestry naokoło wioski (w odległości 200 mtr. od centrum).

3 maja 1. o godz. 5 rano pobudka miejscowej orkiestry. 2. O godz. 8 zbiórka wszystkich towarzyszy na rynku w Książkach skąd o godz. 9 wyrusza z orkiestrą do kościoła do Łopatek.

Porządek pochodu:

1. Działwa szkolna,
2. Stowarz. Młodzieży,
3. Orkiestra,
4. Rada gminna,
5. Kolejjarze
6. Pocztowcy,
7. Kółko Rolnicze,
8. Ochotn. Straż Pożarna.

Po nabożeństwie wraca cały pochód w wskazanym porządku do Książek, gdzie p. poseł Rząsa wygłosi przemowę, poczem nastąpi rozwiązanie pochodu.

Do godz. 3 popoł. przerwa obiadowa.

O godz. 3 koncert w ogrodzie p. Deutschmanna, podczas którego odczyt przystosowany do okoliczności. Dalej różne niespodzianki jak: strzelanie do tarczy, kolo szczęścia, poczta japońska, i t. d. Wieczorem o godz. 7 zabawa taneczna na sali p. Deutschmanna. Wstęp 1 zł od osoby. Do ogrodu wstęp wolny. Czysty zysk przeznaczony na wystawienie figury w Książkach. Komitet.

— **Grudziądz.** Kościół św. Ducha wrócił już na dobre do parafii grudziądzkiej. Przejęcie go z rąk wojska nastąpiło przed kilku dniami w sądzie powiatowym. Pomyślnie zakończenie tej sprawy zawdzięcza się gorliwym zabiegom ks. prałata Dembka oraz życzliwości władz wojskowych.

Kościół św. Ducha zostanie odnowiony, a zewnątrz i wewnątrz całkowicie przemalowany. Tak jak i dotychczas będą się w nim odbywać nabożeństwa dla młodzieży szkolnej. Pozatem dozór kościelny, nadając kościołowi miły wygląd postanawia go przeznaczyć na specjalne święta i uroczystości.

— **Kamienica,** pow. tucholski. (Śmiertelne skutki pijaństwa). 15 bm. dwóch młodzieńców, posiadając kilka złotych w kieszeni, chcieli się ich jaknajprędzej pozbyć. Udali się więc do gospody w Gostyczynie i zaczęli popijać. Do towarzystwa poproszono 51-letniego Ignacego C. z Kamienicy. Pito na wytrzymałość, przyczem C. upił się do nieprzytomności.

Gdy C. chciał wracać do domu, namówiono go jeszcze do wypicia kilka „bomb” na drogę. Struty alkoholem C. w drodze do domu zwałił się do rowu przy torze kolej. i byłby niezawodnie skonał, gdyby J. N. nie był odwiózł go do domu. C. nie odzyskawszy przytomności zmarł 17 bm., pozostawiając żonę i troje małych dzieci. Sprawą zajęła się prokuratura.

— **Tczew.** (Nie chcieli ich w Ameryce). Na dworzec tutejszy przybyli dwaj osobnicy — jeden robotnik a drugi pracownik umysłowy — których rząd Stanów Zjedn. odesłał z powrotem do Polski.

— **Starogard.** (Straszna śmierć dziecka) W ub. tygodniu najechał wóz f-my Chmielecki na 3 letniego chłopca, który poniósł śmierć na miejscu. Koła przeszły dziecku przez głowę i brzuch. — Woznica nie ponosi podobno winy, gdyż chłopiec przez nieuwagę własną dostał się pod tylne koła wozu, biegnąc za piłką, która się pod wóz potoczyła. Stąd przestroga, aby po ruchliwych ulicach nie dozwalać małym dzieciom biegać samopas.

Ostatnia chwila.

Niemal już w przeddzień Święta Narodowego przypomnieć należy wszystkim o obowiązku przystrojenia domów swoich w odpowiednią szatę na dzień wielkiej uroczystości narodowej. Nalepki T. C. L. są do nabycia w eksped. „Głosu Wąbrzeskiego”

— **Kłaniny,** (pow. starogardzki. (Dzieciobójczyni.) Niejaka J. W. zamieszkała w Kłaninach zabiła swoje nieslubne dziecko, prawdopodobnie przez uduszenie. J. W. liczy około 35 lat. Sprawą tą zajęła się prokuratura.

— **Stary Las,** pow. starogardzki. (Poparzyła sobie nogę.) W ostatnim czasie stał się tu nieśczęśliwy wypadek w domu P. Pani P. pracowała w kuchni przy sporządzaniu obiadu, a gdy wystawiała naczynie z wrzącą wodą wymknęło jej się ono z rąk, skutkiem czego uległa poparzeniu nogi.

— **Wejherowo.** (Złodzieje skradli 20 pistoletów.) Przed kilku dniami jakaś szajka złodziejska włamała się przez wyjęcie szyby do sklepu p. Cyrkłafa w Wejherowie, gdzie skradli 20 sztuk pistoletów, różnego rodzaju oraz kilkadziesiąt naboży rewolwerowych. Nadto zabrali oni różne drobne przedmioty. Zuchwali sprawcy, których widocznym celem wyprawy była jedynie broń palna, zbiegli niepoznani przez nikogo.

— **Kartuzy.** (Strajk piekarzy.) Powodem strajku było ustalenie przez komisję cennikową ceny na chleb 77 gr. za kg., podczas, gdy piekarze domagali się ceny 90 gr. W Starogardzie wypiekają piekarze tylko bułki.

— **Góra,** pow. kościerski. (Znowu kradzież w kościele.) W nocy dnia 21 zm. włamano się do kościoła katolickiego w Górze. Otwarto wytrychem drzwi głównego wejścia. W kościele rozbito dłutem dwie skarbanki i pootwierano szuflady w zakrystji. — Dnia poprzedniego ks. proboszcz Gołębiwski opróżnił był skarbanki, wobec czego świętokradcy się zawiedli.

Sprawcami są prawdopodobnie ci sami złodzieje, którzy w nocy dnia 19 zm. włamali się do kościoła w Redzie.

Od stóp

do głów

jeden wielki splot nerwów! Chroniąc je, chronimy zarazem zdrowie. Każdy krok wstrząsa całym ustrojem nerwowym. Następuje przedwczesne znużenie ciała, ogólne podrażnienie, a w dalszej konsekwencji osłabienie odporności na trudy życia codziennego. Noście obcas gumowe **BERSONA!** Zapewniają one dobrodziejstwo elastycznego chodu, bez którego nie będziecie się już mogli obyć.

Pamiętajcie!!!

że okno nieozdobione nalepkami narodowymi w dniu uroczystego Święta Narodowego 3 Maja, wygląda jak okno ludzi umarłych. Pamiętajcie, że dom na którym nie powiewa sztandar narodowy, jest jako dom trędowatych. Umarłym i trędowatym jest bowiem ten, kto w dniu ogólnej radości i wylania uczucia patriotycznego nie przyłącza się do wszystkich, nie współczestniczy wspólnej radości.

RUCH TOWARZYSTW

— **Wąbrzeźno.** Bacność członkowie Stowarzyszenia Młodzieży Męskiej. Dziś w środę o godz. 8-mej w starej salce koło kościoła odbędzie się pogadanka. Oli-czny udział prosi
Z a r z ą d.

— **Wąbrzeźno.** Bacność członkowie Stowarzyszenia Katolickiej Młodzieży Męskiej. Celem wzięcia udziału w obchodzie Święta Narodowego 3-go Maja zbiórka całego Stowarzyszenia odbędzie się w czwartek 3. V. br. o godzinie 9,30 na placu luksusowym. O liczny udział członków prosi
Z a r z ą d.

— **Wąbrzeźno.** Dziś o godz. 8-mej wieczorem odbędzie się lekcja śpiewu „Lutni“ w sali p. Klimka. Oli-czny udział członków prosi
Z a r z ą d.

— **Wąbrzeźno.** Bacność Bractwo Strzeleckie. W uroczystości z okazji 3-go Maja bierze Bractwo Strzeleckie udział. Zbiórka braci o godz. 9,30 w Hotelu brata Kaczyńskiego. O wzięcie licznego udziału prosi
Z a r z ą d.

— **Wąbrzeźno.** Zebranie Kółka Rolniczego odbędzie się w niedzielę, dnia 6 maja br. o godz. 4-tej po połud. w lokalu p. Klimka. Porządek dzienny: 1. zamówienie węgla, 2. zamówienie soli bydłowej, 3. aukcja grabi konnych, 4. pokaz wzoru sztandaru, 5. wolne głosy. Z powodu ważnych spraw prosi o jaknajliczniejsze przybycie
Z a r z ą d.

— **Wąbrzeźno.** Szanownych członków Tow. Rzemieśl. Samodzielnych uprasza się, aby dnia 3 maja o godzinie 10 przed poł. stawili się z sztandarem na placu luksusowym, celem wzięcia udziału w pochodzie do kościoła. O jak najliczniejszy udział prosi
Z a r z ą d.

Notowania giełdy płodów roln. w Poznaniu

Notowania oficjalne z dnia 30. 4. 1928.

100 kg. w ładunkach wagonowych parytet Poznań	
Zyto	53,00—54,00
Pszonica	59,00—60,00
Jęczmień brow.	49,00—51,00
Jęczmień zw.	41,50—43,00
Mąka żytnia 70%, z work. stan.	75,00—00,00
Mąka żytnia 65%, z work. stan.	77,00—00,00
Mąka pszeniana 65%, z work.	79,00—83,00
Owies.	43,50—45,50
Otręby żytnie	38,50—39,50

Otręby pszenne	34,50—35,50
Rzepak	63,00—70,00
Groch polny	—
Groch Victoria	60,00—62,00
Ziemiaki jadalne	0,00—0,00
Ziemiaki fabryczne 16%	6,10—6,30
Słoma prasowana	0,00—3,10
Siano luźne	0,00—5,50

Targowica poznańska.

Urządowe stwierdzenie komisji notowania cen z dnia 1. 5. 1928 r.

Płacono za 100 kg. żywej wagi:

Jałówki i krowy

b) pełnomięś. wytucz. krowy najw. wartości rzeźnej do lat 7	156—160
c) starsze wytucz. krowy mniej dobre młode krowy i jałówki	146—149

d) miernie odżyw. jałówki i krowy	130—138
e) lichy odżywiane krowy i jałówki	100—104

Cieleta

a) najprzedniejsze cieleta tuczne	150—156
b) średnio tuczne cieleta i najprzed. ssaki	140—146
c) mniej tuczne cieleta i dobre ssaki	126—132
d) liche ssaki	100—11a

Świnie

b) pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żywej wagi	190—192
c) pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi	184—186
d) pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi	176—180
e) mięsiste świnie ponad 80 kg.	164—170
f) maciory i późne kastro	50—180

Drukiem i nakładem „Głos Wąbrzeski“ (B. Szczuka Wąbrzeźno. Redaktor odpowiedzialny Bolesław Szczuka Wąbrzeźno. Za dział ogłoszeń redakcja nie odpowiada)

Wszelkie druki

dla Starostw, Wójtostw, Sołectw i Szkół,
oraz dla Handlu Przemysłu i Kupiectwa

wykonuje

szybko starannie i po cenach umiarkowanych

„Głos Wąbrzeski” - Wąbrzeźno

Mickiewicza 1.

Telefon nr. 80.

3 maja

otwarcie kawiarni
w ogrodzie p. Twardowskiego

KONCERT

wykonany przez wybitnych artystów.
codziennie od godz. 4-tej po połud.

Specjalność: Bitą śmietana, kawa, czekolada, ciastka, i wszelkiego rodzaju trunki znanych światowych firm. — Wszystko w najlepszym gatunku.

W razie nie pogody koncert w kawiarni Grand Cafe

Gospodarz

Ochotnicza Straż Pożarna
w Czyszczebiu

urządza dnia 3 maja br. w ogrodzie p. Marasińskiego

koncert ogrodowy
własnej orkiestry

a następnie w sali

tańce
i różne urozmaicenia.

Dla wygody wycieczkowiczów uruchomiony został autobus z Wąbrzeźna Rynek z przystankiem Park Miejski do Czyszczebia od godziny 3 począwszy do końca zabawy za minimalną opłatą 30 gr. od osoby.

O dobrej i rzetelnej obsłudze starać się będzie troskliwe Zarząd, prosząc gorąco wszystkich mieszkańców tak Czyszczebia jakoteż Wąbrzeźna i okolicy o łaskawe poparcie

Zarząd Straży Pożarnej

JAJA

masło i drób kupuje stale w każdej ilości po najwyższych cenach dzienn.

Największy dom eksportowy tej branży na Pomorzu

Tel. 174 **E. Goetz** Wąbrzeźno-Pom

Kino-Teatr

W czwartek, dnia 3 maja
początek o godz. 8³⁰ wiecz.

Sensacja Sensacja
Najnowszy i największy szlagier tego sezonu z ulubieńcem publiczności

Harry Peelem
w roli głównej pod tytułem

Przygoda w nocnym expresie

Wielki dramat sensacyjno salonowy

Całość w 2 serjach wyświetlanych równocześnie

Sensacja sezonu — Napięcie
Film o emocjonującej akcji

Moim Szanownym Klientom do łaskawej wiadomości, iż na ulicy Rynkowej w domu p. Betlejewskiego

otworzyłem miejsce zakupu jaj i masła

Największy dom eksportowy na Pomorzu

E. Goetz, Wąbrzeźno

Z powodu ćwiczeń wojskowych zastępuje mnie dla Pow. K. Ch. p. D. Ciszewski z Dobrzyńa n/Drwęcą

Dr. NOWAK
lekarz praktyczny w Golubiu

Miejska Kasa Oszczędności
w Wąbrzeźnie

popularnie pewna, za którą odpowiada miasto Wąbrzeźno swoim majątkiem

dyskontuje
weksle kupieckie i rzemieślnicze

przyjmuje
wkłady za dobrem oprocentowaniem od najmniejszej sumy

wydzierżawia
safetki za niską opłatą

LOSY

17 Loterii Państwowej są jeszcze do nabycia u Kwiatkowskiego Wolności 16

Spieszcie nabyć losy póki zapas jest

Sprzedam lub zamienię w Grudziądzu lub w Wąbrzeźnie zaraz

3 piętrowy dom z 12 mieszkaniami
włącznie z przylegającym pół morgowem polem

Franciszek Noga
Świecie n/w
ul. Klasztorna 12.

Z powodu likwidacji interesu zbożowego
SPRZEDAM
1 wóz roboczy, wagi decymalne, worki zbożowe i inne narzędzia spięchrzowe

J. MICHALSKI
Kolejowa 69

Umeblowany pokój
zaraz lub od 15 maja do wynajęcia

Zgłoszenia w adm. Głosu

Sumienna i czysta
dziewczyna
może się zaraz zgłosić

Zgł. w adm. Gł. Wąbrz.

Dziewczyna
do domowej pracy potrzebna

Zielińska,
Wolności 8

Uczeń
do składu bławatów potrzebny

St. Chwiakowski

Dziewczyna
do wszelkich prac możliwie ze wsi od zaraz potrzebna

Wiad. w eksped. Głosu Wąbrzeskiego

Józef Gessing
emerytowany naczelnik Urzędu Skarbow.

WĄBRZEŹNO
ul. Jadwigi 3. II. p. udziela porad i sporządza odwołania w sprawach podatkowych stemplowych i spadkowych

otworze dębu, a nad niemi kartę, na której widniał napis: „Rok 1927“.

— Tutaj mam mieszkać? — zawołało chłopię płacliwie, — w tej dziupli drzewa, w tem pustkowiu, w zimnie mrozie? — popłakując weszło chłopię do środka.

Co za nieład, co za nieporządek, prawdziwie starcze zaniedbanie i niechlujstwo, po kątach śmieci nie wymiecione pewnie od miesięcy, na brudnej podłodze stare szmaty, py tabaczny i tytoniowe okruchy, okienko wyrwane i szybki wybite, przez które wichur i mróz wlatywały, piecyk żelazny rozgruchotany, zapalki ani śladu, łóżko chwiało się, ledwo z czterech desek zbite, słowem brud i nędza.

— Tu mam mieszkać — załkało dziecko — ja przecież jestem mały, tak dobrze miałem u Bozi, nie umiem ognia zrobić ani zamiatać. Ach jak brzydko na ziemi!

Chłopiątko spróbowało wykrzesać ogień, ale pokaleczyło sobie różowe paluszki do krwi, usiadło więc w kąciaku i rzewnie się rozplakało.

Wtem rozległo się ciche pukanie, jakieś wesołe głosiki zaświergotały jak ptaszyny rozradowane, drzwiczki się rozwarły i wszedł duży Anioł w błękitnej szacie z wiankiem róż na głowie, a za nim gromadka małych, aniołków. Nowy Rok zerwał się uradowany, same znajome twarzyczki z niebiańskiego bytu, skąd właśnie on został zesłany na ziemię.

Duży anioł zbliżył się do niego wzruszony, ucałował w oba różowe policzki i rzekł wzruszony: — Cóż to Nowy Roczek, płaczesz?

Nowy rok załkał. — Tak brzydko na ziemi, tak brzydko i brudno. Powalałem i pokrwawiłem rączki nad tym ogniem i brzúszek mnie boli od głodu.

Nowy Roczek wyliczał wszystkie dolegliwości człowiecze, a łzy jak perły spadały po różowym buziaczku.

— Dobrze już, dobrze — uspokajał duży anioł, głaszcząc płowe a zabrudzone już kędziory chłopczyny — zaraz zaradzimy złemu.

Klasnął w dłonie, a na ten znak rozpierzchła się gromadka aniołków i zaraz zmieniło się w izdebce. Na miejscu brzydkiego żelaznego piecyka stanął kominek angielski z elektrycznym ogrzewaniem, kilka aniołków w mgnieniu oka zakładało przewody elektryczne, kilka wprawiało potłuczone

i wyrwane okno, tapetowało pokój dla Nowego Roczk, śliczną, błękitną tapetą w złote gwiazdeczki, kilku znowu czyściło, malowało i woskowało podłogę w pokoiku, a znowu inni wnosili różową marmurową wannę i przegotowywali wonną kąpiel dla splakanego i umorusanego przez krótki pobyt na brzydkiej ziemi malca „Nowego Roku“. Zaś starszy anioł zaścielał nowe srebrne łóżeczko białą jedwabną pościółką, nasypaną świeżym puchem łabędzim.

Wkrótce Nowy Roczek umyty, wykąpany i uczesany złotymi grzebieniem z połyskującymi kędziorkami leżał w ślicznym mięciutkiem i pachnącem łóżeczku szczęśliwy i uśmiechnięty, napojony słodkim mleczkiem i nasycony niebiańskimi przysmaczkami, do których był przyzwyczajony.

— A teraz pokażę ci wszystko co otrzymał i nauczę jak masz postępować, aby ludzie byli zadowoleni, a Bóg się na ciebie nie gniewał — rzekł duży anioł. — Oto tutaj masz radio najnowszy wynalazek, z którym jeszcze rok stary nie bardzo umiał się obchodzić — i założył ucieszonemu malcowi słuchawki na uszki, — przez to będziesz słyszał wszelki koncert niebiański, jak i ziemską muzykę. A tutaj jest telefon, jednakże zaplombowany przez świętego Piotra, bo nie wolno ci telefonować do nieba, chyba w razie jakiego okropnego nieszczęścia, gdybyś je sprowadził na ziemię. To zaś jest maszyna do pisania, na której będziesz codziennie pisał sprawozdanie ze swoich czynności na ręce świętego Piotra.

A tutaj jest najnowszy aparat z masy złotej, aparat nieznanym dotąd na świecie, jest to maszyna posiadająca dwanaście klawiszy, oznaczających dwanaście miesięcy. Gdy naciśniesz który klawisz i pomyślisz, czego żądasz dla ziemi i ludzi, natychmiast się spełni. Pierwsze trzy klawisze są brylantowe i oznaczają zimowe miesiące. Drugie trzy szmaragdowe — wiosnę; trzecie trzy rubinowe — lato; czwarte trzy opalowe — jesień. Pamiętaj, abyś się nie pomylił i zawsze rozsądnie pomyślał przy naciśnięciu klawisza, aby nie zrobić ludziom szkody.

U góry zaś na dębie jest antena na altanie, gdzie będziesz przesiadywał latem, aniołki wszystko to już urządziły dla ciebie. A teraz spójrz jakie masz mieszkanie, bo już cię opuścić musimy. Tylko pierwszy miesiąc bę-

dziemy do ciebie chodzili codziennie, aby cię pouczyć, bo jesteś jeszcze mały i niedoświadczony, ale potem musisz sobie sam radzić na ziemi.

Nowy Rok spojrział po izdebce, nie była to już izdebka, lecz z wszelkim komfortem urządzona komnatka w wytwornym stylu. Pokoik cały błyszczał czystością, mebelki wszystkie miały okucia szczerzo srebrne i były wyścielane błękitnym aksamitem, na posadzce leżał puszysty biały jak śnieg kobierzec a sam Nowy Róczek spoczywał na mięciutkiej pościółce w białej ciepłej nocnej koszulce i z paluszkami w buzi przyglądał się z zadowoleniem swojej własności na ziemi.

— Prawie, nieledwie jak w niebie — rzekł z głębokim zamyśleniem.

— Ale zapomniałem — rzekł duży anioł, — próg twego mieszkania jest szczerozłoty, Rok Stary zanieczyścił go przez swoje czyny, ale aniołki już doprowadziły go do dawnego blasku, strzeż się, aby ani jedna plamka nie plamiła go gdy będziesz wracał, bo zasłużyłbyś na gniew Boży.

— A czemuż to — pytał malec.

— Otóż Rok Stary sprowadził klęski na świat przez powodzie, trzęsienia ziemi, złość i nienawiść ludzką. Tysiące ludzi poginęło w katastrofach na lądzie i morzu, dlatego ten złoty próg był taki brudny, staraj się, aby do końca twego pobytu na ziemi pozostał bez plamki i błyszczał jak dzisiaj.

— O to nie trudno — klaskał w rączki Nowy Rok — ja napewno ludzi uszczęśliwię, już wiem co będę robił!

— Miejmy nadzieję — rzekł duży anioł, ucałował kędzierzawą główkę malca i wraz z anielską drużyną zniknął z izdebki Nowego Roku.

Malec tymczasem leżał w łóżeczku i dobrze mu było. Wyciągnął się rozkosznie, pogładził jedwabną pościółkę i nagle zerwał się ucieszony. Pobiegł bosymi nóżkami po perskim dywanie prosto do aparatu z klawiszami. — Oto co zrobię — rozumował — co mnie dobrze, to i ludziom też dobrze będzie. Mnie dobrze w łóżeczku, pierzynka tak grzeje, to niech z nieba ześlą też taką białą pierzynkę na ziemię, coby ją ciepło otuliła jak mnie.

Nowy Roczek szybko nacisnął pierwszy brylantowy klawisz, poczem wskoczył do łóżeczka, otulił się jedwabną pościółką i bardzo zadowolony z siebie zasnął.

Na drugi dzień zbudziło go silne pukanie do drzwi. — A to duży anioł — rzekł ucieszony. Wskoczył z łóżeczka, włożył pospiesznie błękitną pyjamkę i otworzył drzwi. Krzyknął jednak przerażony. Masa śniegu wtoczyła się do izdebki, brudząc i zalewając wodą biały dywan. Za lawiną śniegu wtoczył się dopiero duży anioł a za nim reszta małych aniołków, które aż płakały z zimna i przemoczenia.

— Coś ty zrobił Nowy Roczku? — zawołał duży anioł surowo. — Plama już jest na złotym progu. Czy chcesz świat zgubić zaraz w pierwszym dniu?

— A co ja zrobiłem takiego — szepnął Nowy Rok nieśmiało, kładąc różowy paluszek do buzi. Chciałem żeby ludziom było ciepło, jak mnie pod pościółką. Chciałem, żeby też dla nich spadła z nieba taka puchowa pierzynka.

— Ja ci powiem nieopatrzny malcze coś zrobił odparł duży anioł. Gdyś to pomyślał i nacisnął brylantowy klawisz, spadła straszna lawina na ziemię. Podusiły się pod śniegiem zwierzęta, poginęli ludzie, domy ugięły się pod ciężarem śniegu, tysiące istnień wydało ostatnie tchnienie przez pierwszą noc twych rozporządzeń. Bóg jest bardzo zagniewany. Jedna tylko młodość tłumaczy twoje postępowanie.

— A ja — rzekł z płaczem Nowy Rok — chciałem na przyszły miesiąc żądać dla ludzi i dla ziemi kąpieli, bo mnie tak miło było w wanience, takim teraz czysty.

— Strzeż się — mówił duży anioł — znaczyłoby to, żeby znowu nastąpiły powodzie i zniszczenia na ziemi.

Długo jeszcze duży anioł w błękitnej szacie pouczał Nowy Rok co ma czynić, aby ludzie byli szczęśliwi. Poczem aniołki poczyniwszy porządki w izdebce odeszły.

Rok Nowy zaś, spożywszy smaczne bułeczki z kawiozem i serem śmietankowym, napił się aromatycznej herbatki i usiadł przy maszynie do pisania, aby sporządzić pierwszy raport uniewiniający go z dotychczasowych działań na ziemi, na ręce świętego Piotra.

W. Nowacka.

K O N I E C .